



T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

ŞİKAYET NO : 2016/178

KARAR TARİHİ : 30/07/2016

TAVSİYE KARARI

ŞİKAYETÇİ

:

ŞİKAYETÇİ VEKİLİ

:

ŞİKAYET EDİLEN İDARE

: Milli Emlak Genel Müdürlüğü

ŞİKAYETİN KONUSU

: Şikâyetçinin, hak sahibi olduğu taşınmazı, idare tarafından kendisine yapılan tebligatın usulsüz olması nedeniyle 2/B kapsamında satın alamadığını ileri sürerek tebligatın usulsüz sayılarak yeniden tebligat yapılması ve mağduriyetinin giderilmesi talepleri hakkındadır.

ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ : 7.1.2016

I. USÛL

A. Şikâyet Başvuru Süreci

1) Şikâyet başvurusu, Kurumumuza e-başvuru yolu ile gönderilen ve 07/01/2016 tarih ve 237 sayı ile kayıt altına alınan, gerçek kişiler için şikâyet başvuru formu vasıtasıyla yapılmıştır. Şikâyet başvurusunun karara bağlanması için 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1-a maddesi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikâyetin incelenmesine ve araştırmasına geçilmiş, 15/07/2016 tarihli Tavsiye Kararı önerisiyle Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci

2) Yapılan ön inceleme neticesinde, şikâyet konusunun Kurumumuzun görev alanına girdiği şikâyetçinin menfaat ihlali koşulunu taşıdığı, idari başvuru yollarının tüketildiği, şikâyetin süresinde yapıldığı ve diğer ön inceleme koşullarında da bir eksiklik bulunmadığı, bu nedenle şikâyetin inceleme ve araştırmasına engel bir eksikliğin olmadığı tespit edilmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikâyetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3) Şikâyetçi, 6292 sayılı Yasa kapsamında hak sahibi olduğu taşınmazını anılan Yasa kapsamında satın almak için 22/08/2012 tarihinde 2000 TL başvuru bedeli yatırarak ilgili idareye müracaat ettiğini, ilgili idarenin kendisine, taşınmazı satın alması için, tebligat gönderdiğini, ancak tebligatın 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri gereğince usulüne uygun tebliğ edilmediğini, tebligatın mahalle muhtarına, komşularının tebligatlarıyla birlikte topluca bırakıldığını, evine postacının gelmediğini, binanın kapısına haber kağıdı yapıştırılmadığını, herhangi bir komşusuna veya yakınına haber

verilmediğini, tebligattan haberdar olduğunda 6292 sayılı Yasa gereği peşinatı yatırmak için tanınan üç aylık sürenin geçtiğini, bu nedenle hak kaybına uğradığını ileri sürerek tebligatın usulsüz sayılarak yeniden tebligat yapılmasını ve mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir.

B. İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları

4) Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nden/2016 tarih ve sayılı yazı ile şikâyet konusuna ilişkin olarak bilgi ve belgeler istenilmiş olup, idare Kurumumuz kayıtlarına/2016 tarihinde intikal eden sayılı yazı ile cevap vermiştir.

4.1) İlgili idare cevabı yazısında özetle; şikâyete konu, İlçesi, Mahallesinde bulunan ... ada .. parsel sayılı taşınmazın, 3402/831 sayılı Kanununun Ek 4 üncü maddesi ve Kadastroca yapılan hak sahipliği güncelleme çalışması sonucunda 18/08/2010 tarihli askı ilan cetvelinin beyanalar hanesine, taşınmazın bahçe olarak 2000 yılından beri şikâyetçi tarafından kullanıldığı ve 6831 sayılı Yasanın 2/B maddesi uyarınca Hazine adına orman sınırları dışına çıkarıldığı beyanının işlendiği,

4.2) Hak sahibi olarak belirlenen şikâyetçinin sözü edilen taşınmazı satın almak için 22/08/2012 tarihinde başvurduğunu ve satış tebligatının şikâyetçinin mernis adresine gönderildiği,

4.3) Satış tebligatının, 7202 sayılı Tebligat Kanununun 21 inci maddesine göre, 30/12/2013 tarihinde tebliğ edildiği,

4.4) 6292 sayılı Yasa'nın 6 ncı maddesinin sekizinci fıkrasına göre satış bedelinin (taksitle ödenmek istendiğinde peşinatın) idarece yapılan yazılı tebligat tarihinden itibaren en geç 3 ay içinde ödenmesi gerektiği, ancak şikâyetçinin belirlenen bu sürede herhangi bir ödeme yapmadığı belirtilmiştir.

C. Olaylar

5) Şikâyet başvurusu tarafından şikâyet başvurusuna eklenen belgeler ile ilgili idareyle yapılan yazışmalar sonucunda elde edilen bilgi ve belgeler birlikte değerlendirildiğinde:

5.1) Şikâyetçinin 6292 sayılı Yasanın 2/B maddesi kapsamında hak sahibi olduğu taşınmazı satın almak için 22/08/2012 tarihinde 2000 TL başvuru bedeli yatırarak müracaat ettiği,

5.2) Şikâyetçinin başvurusuna istinaden, ilgili idarece, satış bedelinin(taksitle ödenmek istendiğinde peşinatın) tebligatın tebliğinden itibaren 3 ay içerisinde ödenmesi gerektiği aksi takdirde hak sahipliğinin düşeceği meşruhatını içeren tebligatın çıkarıldığı ve tebligatın 7201 sayılı Tebligat Kanununun 21 inci maddesine göre 30/12/2013 tarihinde tebliğ edildiği, tebliğ mazbatasında "**adreste kimse bulunmadığından ihbarname bırakılıp en yakın komşusu isim vermekten imtina ettiğinden mernis adrese ve 21. maddeye göre evrak muhtara teslim edildi**" ibaresinin bulunduğu,

5.3) Şikâyetçinin 20/11/2015 tarihli dilekçesi ile ilgili idareye tebligatın usulsüz olduğundan bahisle kendisine yeniden tebligat gönderilmesi talebinde bulunduğu, ilgili idarenin şikâyetçiye çıkarılan tebligatın 7201 sayılı Yasa'nın 21 inci maddesi uyarınca usulüne uygun tebliğ edildiği gerekçesiyle talebi reddettiği,

5.4) Bunun üzerine şikâyetçinin 3 numaralı paragrafta belirtilen taleplerle Kurumumuza başvuruda bulunduğu anlaşılmıştır.

D. Kamu Denetçisi Zekeriya ASLAN'ın İnceleme ve Araştırma Bulguları

6) Şikâyet konusuna ilişkin bilgi ve belgeler Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nden istenmiş, ilgili idareden gelen yazı cevabına "İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları" başlığı altındaki 4 numaralı paragrafta yer verilmiştir.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat

7) 2709 sayılı T.C. Anayasasının "Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" başlıklı 74 üncü maddesi; "Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir." hükmünü amirdir.

8) 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun "Kurumun Görevi" başlıklı 5 inci maddesinin 1 inci fıkrasında; "Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikayet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir." hükmü yer almaktadır.

9) 7201 sayılı Tebligat Kanununun "Tebliğ imkânsızlığı ve tebellüğden imtina" başlıklı 21 inci maddesinin birinci fıkrasında; "Kendisine tebligat yapılacak kimse veya yukarıdaki maddeler mucibince tebligat yapılabilecek kimselerden hiçbiri gösterilen adreste bulunmaz veya tebellüğden imtina ederse, tebliğ memuru tebliğ olunacak evrakı, o yerin muhtar veya ihtiyar heyeti azasından birine veyahut zabıta amir ve memurlarına imza mukabilinde teslim eder ve tesellüm edenin adresini ihtiva eden ihbarnameyi gösterilen adresteki binanın kapısına yapıştırmakla beraber, adreste bulunmama halinde tebliğ olunacak şahsa keyfiyetin haber verilmesini de mümkün oldukça en yakın komşularından birine, varsa yönetici veya kapıcıya da bildirilir. İhbarnamenin kapıya yapıştırıldığı tarih, tebliğ tarihi sayılır." düzenlemesi, ikinci fıkrasında "Gösterilen adres muhatap adres kayıt sistemindeki adresi olup, muhatap o adreste hiç oturmamış veya o adresten sürekli olarak ayrılmış olsa dahi, tebliğ memuru tebliğ olunacak evrakı, o yerin muhtar veya ihtiyar heyeti azasından birine veyahut zabıta amir veya memurlarına imza karşılığında teslim eder ve tesellüm edenin adresini ihtiva eden ihbarnameyi gösterilen adresteki binanın kapısına yapıştırır. İhbarnamenin kapıya yapıştırıldığı tarih, tebliğ tarihi sayılır." düzenlemesi mevcuttur.

9.1) Aynı Kanunun 23 üncü maddesinin 7 numaralı bendinde; tebliğ mazbatasında, maddede belirtilen diğer hususların yanı sıra, 21 inci maddedeki durumun ortaya çıkması halinde bu hususlara müteallik muamelenin yapıldığını ve adreste bulunmama için gösterilen sebebin yer alması gerektiği düzenlenmiştir.

10) Muhatabın adreste bulunmaması halinde tebliğ memurunun ne şekilde davranması gerektiğini düzenleyen Tebligat Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında "Adres kayıt sistemindeki yerleşim yeri adresine meşruhat verilerek çıkarılan tebligatlar hariç olmak üzere, muhatap veya muhatap adına tebliğ yapılabilecek olanlardan hiçbiri gösterilen adreste sürekli olarak bulunmazsa, tebliğ memurunun, adreste bulunmama sebebini bilmesi muhtemel komşu, yönetici, kapıcı, muhtar, ihtiyar heyeti veya meclisi üyeleri, kolluk amir ve memurlarından araştırarak beyanlarını tebliğ mazbatasına yazıp imzalatması, imzadan çekinmeleri halinde bu durumu yazarak imzalaması gerekir." hükmüne haizdir.

10.1) Aynı Yönetmeliğin "tebliğ mazbatasında bulunması gereken bilgiler ve tanzimi" başlıklı 35 inci maddesinin 'f' bendinde; 30 uncu ve 31 inci maddelerdeki durumların gerçekleşmesi halinde

bu hususlarla ilgili hangi işlemlerin yapıldığını, **adreste bulunmama ve kaçınma için gösterilen sebebin tebliğ mazbatasına yazılacağı** hüküm altına alınmıştır.

10.2) Yönetmeliğin “Bilinen adreste tebligat” başlıklı 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasında; tebligat zarfında, adresin muhatabın adres kayıt sistemindeki yerleşim yeri adresi olduğu belirtilerek bu adrese tebligat yapılacağına dair meşruhata yer verileceği, **32 inci maddesinde de;** bu meşruhat verilerek yapılacak tebligatlarda tebliğ memurunca 30 uncu maddeye göre araştırma yapılmayacağı düzenlenmiştir.

10.3)Yönetmeliğin “Usulüne aykırı tebliğin hükmü” başlıklı 53 üncü maddesinin birinci fıkrasında; “Tebliğ, usulüne aykırı yapılmış olsa bile, muhatabı tebliği öğrenmiş ise geçerlidir. Aksi takdirde tebligat yapılmamış sayılır. Muhatap, her ne şekilde olursa olsun tebliğ evrakını veya davetiyeyi alırsa ya da bunların içeriğini öğrenirse tebliği öğrenmiş sayılır.” düzenlemesi, **üçüncü fıkrasında da;** “Tebliğin usulüne aykırı yapılmış olması halinde, muhatabın tebliği öğrendiğinin ve bunun tarihinin iddia ve ispatı mümkün değildir. ”düzenlemesi mevcuttur. **B. Şikayet Konusuna İlişkin Uygulamalar.**

11) Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun 12.03.2014 ve 2013/12-644 Esas 2014/284 Karar sayılı ilamında ve Yargıtay 12. Hukuk Dairesinin 11/06/2015 tarih ve 2015/10325 Esas ve 2015/16262 Karar sayılı ilamında; muhatabın adreste bulunmaması halinde tebliğ memurunun ne şekilde davranması gerektiğini düzenleyen Tebligat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 30 uncu maddesinin, **tebliğ memuruna ilgilinin neden adreste bulunmadığını tahkik etme görevini yüklediği,** buna göre tebliğ memurunun tahkik etmekle kalmayıp bunu tevsike yönelik olarak yaptığı tahkikatın sonucunu da tebliğ evrakına yazacağı, muhatabın tebliğ adresinde ikamet etmekle birlikte, kısa süreli ve geçici olarak adreste bulunmadığının, tevziat saatlerinden sonra geleceğinin beyan ve bunun tevsik edilmesi halinde ancak; maddede sayılan kişilerden birisine, imza karşılığı tebliğ edilip, 2 numaralı fişin kapıya yapıştırılması ve komşunun durumdan haberdar edilmesi işlemlerine geçilebileceği, bu itibarla Yönetmeliğin 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında öngörülen şekilde ve maddede belirtilen kişilere sorularak imzaları da alınmak suretiyle, şayet imzadan çekinmeleri halinde bu hususta belirtilerek; **muhatabın adreste geçici olarak bulunmama sebebi ve tevziat saatlerinden sonra geleceği tevsik edilmeden Tebligat Kanununun 21 inci maddesinin 1 inci fıkrasına göre yapılan tebligat işleminin geçersiz olduğu,** zira bu belgeleme işleminin, devam işlemleri belirlemesi yanında muamelenin doğru olup olmadığına karar verilmesi yönünden yardımcı olacağı ve tebliği isteyen makamın ve hakimin denetimini sağlayacağı ifade edilmiştir.

12) Yargıtay 12. Hukuk Dairesi’nin 11 numaralı paragrafta sözü edilen ilamında “ Tebligat Kanunu’nun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 16/2. maddesine göre 7201 sayılı Tebligat Kanunu’nun 21/2. maddesi gereğince tebligat yapılabilmesi için tebliği çıkaran mercice, tebligat çıkarılan adresin, muhatabın adres kayıt sistemindeki adresi olduğuna dair tebliğ evrakı üzerine kayıt düşülmesi zorunludur. **Yani; tebligatı çıkaran merci tarafından adres kayıt sistemine ilişkin olarak şerh verilmeden dağıtıcı tarafından 21/2 maddesine göre tebliğ işlemi yapılamaz.”** denilmiştir.

C. Kamu Denetçisi Zekeriya ASLAN’ın Kamu Başdenetçisi’ne Önerisi

13) Şikayet başvurusuna, 6292 sayılı Yasa kapsamında hak sahibi olduğu belirlenen taşınmazı satın alması için çıkarılan tebligatın usulsüz tebliğ edildiği anlaşıldığından şikayetin kabulü yönündeki öneri Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

D. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme

14) 3 numaralı paragrafta belirtildiği üzere; şikayet başvurusu 6292 sayılı Yasa kapsamında kendisine çıkarılan tebligatın usulsüz olduğunu ileri sürerek kendisine yeniden tebligat yapıldığını ileri sürerek usulsüz tebliğ nedeniyle uğradığı mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir.

15) Somut olayda şikayete konu tebligatın Tebligat Kanununun 21 inci maddesi kapsamında yapıldığı konusunda uyuşmazlık yoktur. Uyuşmazlık tebligatın anılan madde kapsamında usulüne uygun yapıp yapılmadığı noktasındadır.

16) 9. paragrafta ayrıntısına yer verilen Tebligat Kanunu'nun 21 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında, usulüne uygun olarak yapılmış bir tebligattan bahsedebilmek için, 10 uncu paragrafta geçen Yönetmelik hükümleri ve 11 inci paragrafta da değinilen Yargıtay ilamları gereğince, muhatabın tebliğ adresinde ikamet etmekle birlikte kısa veya uzun süreli ve geçici olarak adreste bulunmama sebebinin araştırılarak ve tevziat saatlerinden sonra geleceğinin tevsik edilmesi gereklidir. Şikayet konu tebliğ mazbatasını incelendiğinde , tebliğ mazbatasında “adreste kimse bulunmadığından.....” ifadelerine yer verilerek muhatabın yani şikayetçinin adreste bulunmama sebebinin belirtilmediği dolayısıyla tebliğ memurunun bu kapsamda bir araştırma yapmadığı anlaşılmaktadır. Bu itibarla sözü edilen mevzuat ve Yargıtay kararları karşısında usulüne uygun olarak yapılmış bir tebligattan söz edilmeyecektir.

17) Ayrıca idarece tebligat çıkarılan adresin şikayetçinin adres kayıt sistemindeki (mernis) adresi olduğunu savunulsa da; 12 numaralı paragrafta sözü edilen Yargıtay ilamı gereğince, 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince tebligat yapılabilmesi için tebliği çıkaran mercice, tebligat çıkarılan adresin, muhatabın adres kayıt sistemindeki adresi olduğuna dair tebliğ evrakı üzerine kayıt düşülmesi zorunludur Ancak, somut olayda, tebliğ mazbatasını bu hususta bir meşruhat içermemektedir. Kaldı ki bu halde dahi söz edilen Kanun'un 23 üncü maddesinin yedinci fıkrası gereğince adreste bulunmama sebebinin tebliğ mazbatasına yazılması gerekmektedir.

18) Sonuç olarak yukarıdan bu yana yapılan açıklamalar, anılan mevzuat hükümleri, yargı kararları ile dosya içindeki bilgi ve belgeler bir bütün olarak değerlendirildiğinde; İdare, başvuranın başvurusunu, usulüne uygun tebliğ edilmeyen tebligat tarihini esas alarak reddetmiştir. Bu tebligat, yukarıdaki paragraflarda açıklandığı üzere, hukuka uygun değildir. Tebliğ sırasında mevzuat gerekleri yerine getirilmemiştir. Ayrıca İdare başvuranın şikâyet konusu tebligatın içeriğini öğrendiği tarihten itibaren, 6292 sayılı Yasa'nın 8 inci maddesinde belirtilen 3 aylık sürede, idareye başvurmadığını iddia etmediği gibi, başvuranın bu süreyi geçirdiğine dair dosya içeriğinde bilgi, belge ve bulguya rastlanılmamıştır. Bu itibarla, 10.3 numaralı paragrafta belirtilen Yönetmelik hükmü gereğince, başvuru tarihli dilekçe ile İdareye yaptığı başvurunun süresinde olduğunun kabulü gerekeceğinden, İdarece usulsüz tebliğe dayanılarak şikayetçinin hak sahipliğinin düşürülmesinin hukuka uygun olmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

E. İnsan Hakları Yönünden Değerlendirme

19) Anayasanın 35 inci maddesinde herkesin mülkiyet hakkına sahip olduğu, bu hakkın ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabileceği, mülkiyet hakkının kullanılmasının toplum yararına aykırı olamayacağı düzenlenmiştir. BM İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin mülkiyet hakkını düzenleyen 17 nci maddesi, "Hiç kimsenin keyfi olarak mülkiyetinden yoksun bırakılmayacağı" hükmünü amirdir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine Ek 1 no.lu Protokolün 1 inci maddesinde "Her gerçek ve tüzel kişinin, mal ve mülk dokunulmazlığına riayet edilmesini isteme hakkının olduğu, herhangi bir kimsenin ancak kamu yararı sebebiyle ve yasada öngörülen koşullara ve Uluslararası

hukukun genel ilkelerine uygun olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılabileceği" hüküm altına alınmıştır.

20) Anayasa Mahkemesi'nin, 2014/5005 numaralı bireysel başvuru sonucunda, 11/03/2016 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan, 06/01/2016 tarihli kararında; Anayasa'nın 35 inci maddesi ile 1 No.lu Protokol'ün 1 inci maddesinin koruma alanı içinde yer alan menfaatlerin kapsamına, mevcut bir mülk girebileceği gibi alacak haklarının veya kesin bir şekilde tanımlanmış talep haklarının (claims) da girebileceği, bu kapsamda bir alacak hakkı ya da talebin; mahkeme hükmü, hakem kararı veya idari karar yoluyla yeterli derecede icra edilebilir kılınması halinde bir "mülk" teşkil edebileceği ve mülkiyet hakkı kapsamında korunabileceği, ancak **hakkın tam olarak kazanılmamış olduğu bazı hallerde, özellikle ekonomik hayatın gerekleri ve hukuki güvenlik anlayışı, hakkın ileride mevcut olacağına dair hukuki umudu ifade eden bir kısım meşru beklenti hallerinin de mülkiyet hakkının güvence kapsamına dahil edilmesi gereğini ortaya koyduğu, bu hallerde, hakkın kazanılacağı yönünde salt bir umudun ötesinde kişinin, hakkın mevcudiyeti yönünde meşru bir beklentisinin olması gerektiği** ifade edilmiştir.

21)Bu açıklamalardan sonra; somut olay değerlendirildiğinde; İdare, koşullarını yerine getirdiğinde söz konusu taşınmazın mülkiyetini başvurana devredeceğini açıkça idari bir tasarrufla kabul ettiğinden, yukarıda açıklanan **meşru beklentinin başvurucuda gerçekleşmiş olması karşısında,** olayımızda **mülkiyet hakkı ihlalinin söz konusu olduğu sonucuna varılmıştır.**

22) Bunun dışında şikâyete konu olayda, T.C. Anayasasının "Kanun Önünde Eşitlik" başlıklı 10 uncu maddesinde ifadesini bulan kanun önünde eşitlik ilkesinin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 13 üncü maddesindeki **etkili başvuru hakkının** ve 17 inci maddesindeki **hakları kötüye kullanma** yasağının **ihlal edildiğine** dair herhangi bir bulgu ve bilgiye rastlanmadığı gibi şikâyete konu olayda, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinde yazılı ve güvence altına alınmış olan başkaca bir insan hakkı ihlalinin tespit edilemediği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

F. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

23)Günümüzde demokratik, modern ve katılımcı yönetim anlayışında idarelerden sadece hukuka uygun olarak hareket etmeleri değil aynı zamanda iyi yönetim ilkelerine de uygun işlem tesis etmeleri beklenmektedir.

24) 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi Yönetim İlkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde, Kurumun, inceleme ve araştırma yaparken insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması; eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum veya davranışta bulunup bulunmadığını gözeticeği düzenlenmiştir. Söz konusu Yönetmelik hükmünde yer alan ilkelerin kaynağını teşkil eden Avrupa Birliği Temel Haklar Şartınının 41 inci maddesinde de iyi yönetim hakkından bahsedilmekte olup benzer ilkelere Avrupa parlamentosu tarafından kabul edilen "Avrupa Doğru İdari Davranış Yasası'nda da yer verilmiştir.

25) Söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde; şikâyetçinin başvurusu ile ilgili yaptığı itiraza idare tarafından gerekçeli olarak cevap verildiği, böylece "kanunlara uygunluk, hesap verilebilirlik" **ilkelerine uygun davranıldığı** anlaşılmıştır. Ancak İdarenin, şikâyetçinin başvurusu ile

ilgili yaptığı itiraza süresi içerisinde cevap vermesi karşısında, Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgeleri süresi içerisinde göndermediği gibi şikâyetçinin başvurusu ile ilgili yaptığı itirazını gerekçeli olarak reddetmesine rağmen, karara karşı başvuru yolunu göstermediği belirlendiğinden, iyi yönetim ilkelerinde vurgulanan “ makul sürede karar verme, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi” **ilkelerine uymadığı** anlaşılmış olup, idarenin bundan böyle bu ilkelere de uyması beklenmektedir.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

26) 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun “Dava açma süresinin yeniden işlemeye başlaması” başlıklı 21 inci maddesinde, Kamu Denetçiliği Kurumunun inceleme ve araştırmasını, başvuru tarihinden itibaren altı ay içinde sonuçlandıramaması hâlinde durmuş olan dava açma süresinin kaldığı yerden işlemeye başlayacağı belirtilmiştir; Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 38 inci maddesinin dördüncü fıkrasında da Kurumun inceleme ve araştırmasını, şikâyet başvuru tarihinden itibaren, altı ay içinde sonuçlandıramaması halinde durumun gerekçesiyle birlikte şikâyetçiye tebliğ edileceği ve durmuş olan dava açma süresinin tebliğden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlayacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda incelemenin altı ayda bitirilememe gerekçesi ve dava açma süresinin kaldığı yerden yeniden işlemeye başlayacağı hususu 23/06/2016 tarihli ve 4882 sayılı yazı ile şikâyetçiye bildirilmiştir.

B. Yargı yolu

27) 2709 Sayılı 1982 Anayasası'nın Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması Başlıklı 40.maddesinin 2.fıkrasında, "Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı 60 günlük dava açma süresinden varsa arta kalan süre içinde İstanbul İdare Mahkemesine yargı yolu açıktır

V. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçe ve dosya kapsamına göre, **ŞİKAYETİN KABULÜNE,**

Şikayet başvurusuna, 6292 sayılı Yasa kapsamında hak sahibi olduğu belirlenen taşınmazı satın alması için çıkarılan tebligatın usulsüz olduğu anlaşıldığından, başvuranın makul sürede mağduriyetinin giderilmesi ve bu doğrultuda yeni bir işlem tesis edilmesi hususunda **MİLLÎ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE TAVSİYEDE BULUNULMASINA**

Yukarıda anılan Kanunun 20 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nce bu karar üzerine tesis edilecek işlem ya da tavsiye edilen çözümün uygulanabilir nitelikte görülmediği takdirde gerekçesinin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Kararın ŞİKAYETÇİYE ve MİLLİ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE TEBLİĞİNE

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi' nce karar verildi.

e-imzalıdır

M.Nihat ÖMEROĞLU

Kamu Başdenetçisi